

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни

«Проблеми сучасних міжнародних відносин та світової політики»

Спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Освітня програма: 291.00.01. Суспільні комунікації

Освітній рівень: другий (магістерський)

Київ – 2022

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Київський університет імені Бориса Грінченка	Кафедра міжнародних відносин
Розробник: Кондратенко Олег Юрійович, док. політ. наук, професор кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин	
ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Проблеми сучасних міжнародних відносин та світової політики»	
Курс	I
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Освітня програма:	291.00.01. Суспільні комунікації
Форма проведення:	Дистанційна
Тривалість проведення:	2 академічні година (1 год. 20 хв.)
Максимальна кількість балів: 40 балів	Комп'ютерне тестування (40 питань)

Форма проведення: письмова (комп'ютерне тестування в ЕНК). Тести розміщені в рубриці Підсумкова атестація «Екзамен» в ЕНК «Проблеми сучасних міжнародних відносин та світової політики», за посиланням: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21451#section-2>. Оскільки освітній процес проходить дистанційно, то екзамен проводиться онлайн в режимі відеоконференції засобами Google Meet, Zoom або Webex в такому випадку студент має вийти на відеозв'язок на платформі із ввімкненою камерою та мікрофоном. Доступ до виконання тестів активізується під час проведення екзамену – за розкладом. Тест складається з 40 питань.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

40-38 балів – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками;

37-35 балів – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок;

34-30 балів – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок;

29-25 балів – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності;

24-20 балів – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь);

19-1 балів – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання.

Загальна оцінка за дисципліну формується наступним чином: до середньозваженої оцінки за семестр (складається з кількості балів за кожний змістовий модуль), яка становить від 35 до 60 балів, додаються результати екзамену від 1 до 40, що загалом становить максимум 100 балів.

Компетентності, якими мають володіти студенти після вивчення дисципліни «Проблеми сучасних міжнародних відносин та світової політики»:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність працювати в команді.

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК8. Здатність організувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Визначення тенденцій світової політики на сучасному етапі розвитку міжнародних відносин
2. Міжнародні виклики та загрози для України в контексті широкомасштабної агресії росії проти нашої держави
3. Позиція головних геополітичних акторів щодо російської агресії проти України
4. Розбудова антипутінської західної коаліції на підтримку України
5. Причини та особливості протистояння за глобальне домінування між США та Китаєм
6. Позиція України в американсько-китайській конфронтації
7. Геополітичні проекти Китаю та їх значення для Європи
8. Проблеми міжнародних відносин після 2014 року: вплив анексії Криму на дестабілізацію світу
9. Наслідки пандемії Covid-19 для системи міжнародних відносин

10. Співвідношення між Covid та пропагандою. Явище інфодемії
11. Міфологеми зовнішньої політики Російської Федерації (за статтею В.П. Горбуліна)
12. Особливості модифікації системи міжнародних відносин за останні 5 років
13. Парадигма непрогнозованості глобальної безпеки в умовах російської агресії в Україні
14. Визначення понять “failed state” та “fragile state”
15. Трансформація євроатлантичних інституцій: сучасні загрози для НАТО
16. Виклики та можливості співробітництва України та Північноатлантичного Альянсу
17. Східний фланг НАТО: особливості Чорноморського виміру
18. Стратегічна концепція НАТО 2030: перспективи стійкості Альянсу
19. Спектр сучасної війни: основні види збройних протистоянь
20. Широкомасштабна агресія росії проти України 24 лютого 2022 року. Причини та цілі
21. Гібридна війна: визначення та особливості
22. Визначення стратегії російської агресії проти України та аналіз її основних компонентів
23. Війна нового покоління: роль інформаційного чинника
24. Ризики ядерного протистояння та механізми стримування
25. Формування анти путінської коаліції з протидії російській агресії проти України. Проблеми поставки озброєння в Україну
26. Передумови перемоги України в боротьбі з російською агресією
27. Неформальна група «Рамштайн»
28. Зброя масового ураження: хімічна та біологічна
29. Сутність та інструменти впливу російської гібридної війни проти України
30. Становлення сепаратизму на Донбасі: передумови та виклики
31. Будапештський меморандум: співвідношення з сучасними реаліями
32. Транскордонна організована злочинність як загроза світовій безпеці
33. Визначення конвергенції та її вплив на транскордонну злочинність
34. Співвідношення конвергенції та матеріального становища держави, складнощі у її протидії
35. Зв'язок між транскордонною організованою злочинністю та тероризмом: джерела фінансування
36. Міграція: проблеми для урядів і приймаючих сторін
37. Основні міграційні потоки: шлях мігрантів з Африки до Європи
38. Типологія політичних структур та їх модифікації
39. Корупція як глобальне явище і її наслідки
40. Основні потоки корупційних доходів, посередництво у корупції
41. Визначення дипломатії та її основні компоненти
42. Системи міжнародних відносин як ядро розвитку глобального політичного світу
43. Міжнародні організації та їх роль у становленні дипломатії
44. Роль ООН у врегулюванні локальних і регіональних конфліктів
45. Функції посольств та механізми їх виконання
46. Значення недержавних акторів у розвитку міжнародних відносин
47. Нова дипломатія та її основні характеристики
48. Дипломатія як інструмент національної безпеки

49. Визначення стійкості та кризового менеджменту на міжнародному рівні
50. Стійкість України як основа Стратегії національної безпеки 2021 року
51. «Зернова криза» спровокована росією. «Стамбульська ініціатива» в її урегулюванні.

Перелік рекомендованої літератури та навчальних матеріалів.

Рекомендована література:

1. Горбулін В. Гібридна реальність нового світоустрою: необхідність іншого політичного бачення / В. Горбулін // Україна дипломатична : науковий щорічник. – Київ, 2017. – Вип. 18. – С. 568-579.
2. Дікон Б. Глобальна соціальна політика : Міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту / Б. Дікон, М. Халс, П. Стабс ; пер.: А. Олійник, В. Триліс, В. Паламарчук. - Київ : Основи, 1999. - 346 с.
3. Зернецька О. Роль соціальних медіа у президентських виборах у США 2016 року / О. Зернецька // Зовнішні справи. – 2007. - № 1. - С.6-9.
4. Зубченко С. «Червоні лінії» сучасних геополітичних протистоянь: роль політико-правових цінностей в епоху гібридних війн / С. Зубченко // Україна дипломатична : науковий щорічник. – Київ, 2018. – Вип. 19. – С. 656-665.
5. Орлова Т. Генерації і революції сучасного світу / Т. Орлова // Зовнішні справи. – 2007. - № 1. - С.31-33.
6. Седляр Ю. О. Міжнародні санкції у світовій політиці: теорія і практика / Ю. О. Седляр; ред. К. Сільман; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин. - Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. - 410 с.
7. Суліма Є. М. Глобалістика [Текст] : підручник / Є. М. Суліма, М. А. Шепелев. - Київ : Вища школа, 2010. - 543. с.
8. Сучасні європейські культурно-історичні цінності в контексті викликів глобалізації : монографія / НАН України, Інститут всесвітньої історії ; наук. ред.: А. І. Кудряченко, Т. О. Метельова. - Київ : Фенікс, 2014. - 441 с.

Інші навчальні матеріали:

1. Конспекти лекцій.
2. Доповіді та презентації на семінарських та практичних заняттях.
3. Виконані завдання самостійної роботи.

Зразки тестів

1. Оберіть правильне твердження (одна або більше правильних відповідей)
 - а) країни з серйозною корупцією часто зазнають краху або конфліктів
 - б) корупція не має впливу на імідж держави у світі
 - в) рівень корупції пропорційний рівню бідності у державі
 - г) країни із серйозним рівнем корупції не становлять загрози міжнародній безпеці
2. Кого з окреслених нижче акторів можна назвати посередниками корупції?
 - а) глобалізація
 - б) офшорні банки
 - в) “західні професіонали” (аудиторські фірми, юристи)
 - г) антикорупційні комітети
 - д) органи державної влади

3. Яка країна є формальним “місцем збору” африканських мігрантів?

- а) Судан
- б) Марокко
- в) Чад
- г) Лівія

4. Стосується використання сили в політичних цілях, включає в себе цілі, шляхи, засоби - це

- а) тактика
- б) стратегія

5. Оберіть найбільш повне визначення гібридної війни

- а) комплекс заходів спрямований на захоплення чужих природних, енергетичних та людських ресурсів, з'ясування стосунків за допомогою армії та зброї.
- б) складне суспільно-політичне явище, пов'язане з розв'язанням суперечностей між державами, народами, національними й соціальними групами з переходом до вжитку засобів збройної боротьби, що відбувається у формі бойових дій між їхніми збройними силами.
- в) використання військових та невійськових інструментів у комплексній кампанії, покликаний досягти ефекту несподіванки, захопити ініціативу та отримати психологічні, а також фізичні переваги, використовуючи дипломатичні засоби; складну та «швидку» інформацію, електронні та кібер-операції;
- г) викладення інформації у спосіб, який формує у суспільстві чи групі людей потрібну точку зору, громадську думку, хід взаємодоповнюючих логічних думок, вичерпну систему поглядів щодо окремих питань на користь організатора інформаційної пропаганди.

Програма екзамену розглянута і затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин. Протокол № 4 від 11 листопада 2022 р.

Екзаменатор

О.Ю. Кондратенко

Завідувач кафедри

В.М. Яблонський